Posamezna številka 10 vinarjev.

Štev. 96. V Ljubljani, v četrtek, 27. aprila 1916. Leto XLIV.

SLOVENEC

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . . K 26·—
za en mesec „ . . „ 2·20
za Nemčijo celoletno . „ 29·—
za ostalo inozemstvo . „ 35·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . K 24·—
za en mesec „ . . „ 2·—
V upravi prejeman mesečno „ 1·80

Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . K 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . . po 30 v
za dva- in večkrat . . 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petitvrsta po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Naše čete zopet osvojile jarke pri Selcih. - Umikanje Italijanov v dolini Sugana. - Zračni in pomorski napadi na Angleško. - Letalski napadi na Dünkirchen in Dvinsk. - Razpust primorskih trgovskih zbornic. V Banjaluki 16 obsojenih na smrt.

Vojno delovanje avstrijske družbe „Rdečega križa“.

Tekom bližnjega tedna »Rdečega križa«, ki se bo vršil od 30. aprila do 7. maja v vseh mestih in krajih Avstrije v korist »Rdečega križa« in skrbstva za mladino, bo izšla na prebivalstvo prošnja, da ti dve velevažni ustanovi za vojno skrbstvo podpira po svojih močeh z darovi ter pristopa »Rdečemu križu« kot član. Pri tej priliki naj bodo v kratkih besedah orisana dela, ki jih je nudil »Rdeči križ« tekom te vojne v dopolnitev vojne sanitetne oskrbe in pa pomen skrbstva za mladino.

Velikopotezno delovanje avstrijske družbe »Rdečega križa« kaže posebno vsota, katero je izdala družba v zmislu določil za skrb za ranjene in bolne vojake: nad dvanajst milijonov kron. Od tega odpade nad šest milijonov za obveze in zdravila.

V teh velikanskih številkah pa še niso vštete dajatve in troški deželnih društev in podružnic za opravo in vzdrževanje bolnišnic »Rdečega križa«, za katere je bilo treba še mnogo višjih zneskov. Nad 900 društvenih rezervnih bolnišnic, hiš za okrevajoče, bolniških postaj itd. »Rdečega križa« s približno 100.000 posteljami se je postavilo na razpolago našim hrabrim ranjenim in bolnim vojakom. Med njimi se nahaja mnogo specialnih zavodov za ortopedično lečenje, za šolanje po vojski oškodovanih kmečkih in gozdnih delavcev, rokodelcev, da bodo lahko izvrševali svoj prejšnji poklic kljub njih ranitvam. Tudi skrb za bolne na pljučih je v nekaterih deželnih društvih že vpeljana.

Kateri zavodi avstrijskega »Rdečega križa« pa stoje poleg tega k pridu armade na bojišču?

1. Velika glavna zaloga na Dunaju (Prater) s svojimi velikanskimi v skoro dveletni vojni neizčrpanimi pripravami;

2. po ena stalna zaloga na severnem in na južnem bojišču z obsežnimi pripravami materijala kakor tudi s 30 manjšimi zalogami v ožjem bojnem okolišu;

3. štirinajst prostovoljnih sanitetnih oddelkov, katere so odposlala posamezna deželna društva ter delujejo v ožjem vojnem območju;

4. dve poljski bolnišnici »Rdečega križa«, ki veljata kot zgledna zavoda, kar zatrjuje stotine bolnikov in ranjencev;

5. tri bolniške ladje je ustanovil »Rdeči križ« početkom vojne;

6. osem premakljivih epidemijskih bolnišnic je bilo v zadnjih mesecih odposlanih na bojišče za zatiranje kužnih bolezni, kar je posebno važno za prebivalstvo v zaledju;

7. dvanajst vlakov državne železnice, katere je »Rdeči križ« izvrstno opremil ter jih postavil v službo za prevažanje ranjencev;

8. pomožne postaje na kolodvorih v velikem številu skrbijo za potrebe prevažajočih se čet na sanitetnem materijalu, perilu in prehrani;

9. devetnajst premakljivih pomožnih in krepčevalnih postaj in trideset pomožnih postaj na bojišču posreduje bojujočim se četam pošiljanje sanitetnega materijala, okrepčujočih sredstev ter podobnih predmetov za osebne potrebe;

10. okrepčevalna služba na kolodvorih, katero je ustanovil »Rdeči križ« po vseh večjih postajah na kolodvorih, razdeljuje prevažajočim se četam hrano in okrepčevalna sredstva;

11. 840 lokalnih transportnih kolon preskrbuje s sodelovanjem prostovoljnih gasilnih in telovadnih društev prevažanje ranjenih in bolnih s kolodvorov v bolnišnice;

12. na podlagi dosedanjih vojnih izkušenj je ustanovil »Rdeči križ« v službi vojnega zdravstva sledeče: voz za vojnega kirurga vojne kopalne garniture, prevozni aparat za steriliziranje in desinficiranje (pripravljalec pitne vode), kovčeg za vojne medikamente, saniteske nahrbtnike, sanitetske zaboje.

V varstvo proti mrazu in mrčesu je »Rdeči križ« poslal našim četam poldrug milion kosov perila, stotisoče sredstev za varstvo nog, stotisoče posodic mazila proti mrčesu, tinkture in naftalina.

Vojne pomožne pisarne c. kr. ministrstva za notranje stvari, ki bodo odslej delovale tudi v prid mladinskemu varstvu, so izplačale doslej nad šest milijonov kron na podporah revnim družinam vpoklicancev.

Vsled dolgo trajajoče vojske pa se je pokazalo, da so tako bogata sredstva, ki so bila družbi in deželnim društvom ter podružnicam in vojnim pomožnim pisarnam na razpolago, premajhna.

Teden »Rdečega križa« naj bi prinesel nujno potrebnih novih sredstev. Od zbirk, ki se bodo nabrale tekom tega tedna, bo dobil dve tretjini »Rdeči križ, eno tretjino pa vojne pisarne ministrstva za notranje stvari za mladinsko skrbstvo. Mi namreč še nismo izpolnili svoje dolžnosti, če se spominjamo samo junakov na bojišču, skrbeti moramo marveč tudi za njih otroke, katerim grozi vsled odsotnosti njih očetov popolno zanemarjenje. To zlo se mora preprečiti z ustanovitvijo zavodov za skrbstvo za otroke. Z dohodki tedna »Rdečega križa« naj se omogoči ustanova takih zavodov.

Sporazum z Ameriko ni izključen.

Kako sodijo v Berlinu.

Berlin, 26. aprila. Tudi danes ni zapaziti izprenembe v ameriško-nemškem razmerju. Položaj je še vedno resen, vendar se trudijo, da se pride do rešitve. O uspehih tega dela pridemo do jasnosti šele v nekaterih dneh, gotovo pa tekom tega tedna. Medtem pa je splošno razpoloženje mirno in časnikarski glasovi jasno kažejo javno mnenje, ki je pripravljeno nadaljni razvoj zaupno prepustiti merodajnim mestom.

Nemški predlogi.

Rotterdam, 26. aprila. Včeraj zvečer je došla v Washington brzojavka ameriškega poslanika Gerarda iz Berlina, v kateri je Nemčija pripravljena za gotove privolitve, toda Amerika naj ima pred očmi, da s temi privolitvami ne sme hujskati javnega mnenja. Merodajne osebe ameriškega zunanjega urada, ki so poučene o vsebini te brzojavke, še vedno čakajo.

Razpoloženje v Ameriki.

Kodanj, 26. aprila. Kakor poročajo londonski listi, dobiva Wilson velikansko število pisem in brzojavk, ki odobravajo njegovo postopanje. Nemcem prijazni ljudje in mirovni prijatelji bombardirajo Wilsona s prošnjo, da naj obvaruje mir. Tudi Bryan je zato odpotoval v Washington. Ameriški Nemci so zelo razljučeni. Washingtonski javni poštni in brzojavni uradi so strogo zastraženi, ravnotako tudi ladjedelnice in skladišča streliva.

Angleške nade.

London, 26. aprila. (Kor. ur.) Angleško časopisje slavi Wilsonovo politiko in noto. »Times« pišejo: Wilson ni nikdar zapustil načel, na katera je naslonil svojo politiko. In to so temelji, na katerih sloni ves sistem mednarodnega prava. List slavi Wilsonovo potrpežljivost in pravi: Mi trdno zaupamo, da bo Amerika dala prav Wilsonu in ga podpirala pri tem, kar je že storil in kar bo šele storil.

»Morning Post« pravi, da prekinjenje diplomatičnih vezi še ne pomenja nujno vojne, pač pa zna ustvariti ligo vseh nevtralcev proti skupnemu sovražniku človeštva.

»Daily News« upajo, da Amerika začne vojno in pravijo: Vsled finančne in gospodarske moči Amerike in ker more sodelovati, da se Nemčijo prav na vseh točkah obda z blokado, ki se ne dá predreti, in ker bi dobila v ameriških lukah stoječe nemške ladje za skupne cilje zaveznikov, bi Wilson lahko na čas vojne in pogoj miru mogočno vplival, ne da bi rabil enega vojaka ali eno samo ladjo.

Ameriška vlada je optimistična.

Berlin, 26. aprila. »Lokalanzeiger« javlja iz Rotterdama: »Times« poročajo iz Washingtona. V tukajšnjih vladnih krogih vlada odločno optimistično naziranje o izidu krize. Med Berlinom in Washingtonom so se že izmenjale vesti, ki pojasnjujejo teren in zato je bilo poslaniku Gerardu vnovič naročeno, da naj Nemčije ne pusti v dvomu o stališču Amerike, ki bistveno zahteva, da naj podmorska vojna v sedanji obliki preneha, dokler se ne sporazumejo o ureditvi vojevanja podmorskih čolnov. Sodijo, da se bo Nemčija rajše udala Wilsonovim zahtevam, kakor pa se izpostavila nevarnostim, da Amerika s svojo veliko gospodarsko silo stopi na stran njenih nasprotnikov.

Kako sodijo berlinski Američani.

Berlin, 26. aprila. »Lokalanzeiger« piše: Tukajšnji nemško-ameriški krogi so danes bolj polni upanja presojali položaj, kar se je pokazalo v gotovih trgovskih pogajanjih, ki gredo svojo pot brez ozira na politične razmere. Prešlo bo še nekaj dni, predno bo Nemčija gotova z odgovorom.

LISTEK.

Rodovina grofov Attems.

(Zgodovinska črtica.)

V času, ko stojita na čelu uprave dveh važnih jugoslovanskih dežel kot predstraž naše skupne avstrijske domovine moža iz porijetla staroslavne rodovine Attems, gotovo ne bo odveč, če pogledamo nekoliko nazaj v njeno preteklost in si prikličemo v spomin dogodke in čase, ki so nas že nekoč spravili v tesnejši stik, nas družili v ožjem medsebojnem življenju, nam nalagali isto usodo, iste jasne in mračne dnove.

Družina Attems, ali kakor beremo v najstarejših virih »Attimis«, je furlanskega izvora, ako bi se obotavljali verjeti drugemu poročilu, ki trdi, da je ta družina le ena onih mnogih nemških (n. pr. Strassoldo = Strassawer), katere so tekom XI. in XII. stoletja naseljevali po furlanskih nižavah takratni nemški oglejski patriarhi Popon, oba Ulrika in Wolfger. Te furlanske pokrajine so bile tudi v poznejših ustavnih bojih italijanskih mest nekako nevtralno zatočišče različnih iz mest izgnanih plemiških rodovin (n. pr. della Torre, poznejši grofje Thurn).

Gospode de Attimis, zvane tako po 2 milji severno od Vidma pri kraju Faedis ležečem gradu, srečamo v zgodovini najprvo kot ministeriale goriških grofov: njih prvi nastop na pozorišču zgodovine jih privede torej takoj v stik z našim jugoslovanskim narodom.

Že zgodaj se je delila potom kosanja starih, oziroma nakupa novih posestev v več loz; ena panoga, družina Attems-Orso, živi še sedaj na Benečanskem. Druga loza Attems-Montfort se je razdelila v nemško in furlansko, katera slednja pa je že izumrla. V letu 1297. najdemo Janeza plem. Attems kot opata v slovitem rožaškem samostanu. Morali so živeti v dobrih odnošajih z oglejskimi patriarhi, ker vidimo, da je postavil patriarh Bertrand leta 1336. Hermana Attemsa na čelo prvega izmed šestero novoustanovljenih furlanskih okrožij. Koncem srednjega veka so nastale razmere, ki niso ravno povečale varnosti življenja in blaga zunaj na deželi, — tudi ozir udobnejšega mestnega življenja je privabil marsikakega vlastelina iz utrjenega gradu v veselo mesto, kjer so po tedanjem običaju živeli večinoma v posebnih mestnih delih (Gosposka ulica, Novi trg v Ljubljani!). Tudi Attemsi so se preselili, deloma v laški Videm, deloma v Čedad.

Da bi se iznebil neljubega in neprijetnega beneškega gospostva, se je l. 1473. preselil Friderik Attems v Gorico, čigar sinova Hieronim in Ulvin sta ustanovitelja obeh še dandanes cvetočih družin Sv. Križ in Petzenstein. Leta 1630 oziroma 1652 je bila povzdignjena rodovina v stan državnih grofov.

Imenovani Friderik Attems je postal kmalu po svojem prihodu v Gorico sodni kancelar, najvišji deželnemu glavarju podrejeni sodni uradnik v grofiji goriški; njegov sin Hieronim je postal leta 1534. deželni oskrbnik (Landesverweser) goriški. Leto poprej je bil slednji navzoč kot kraljev komisar pri uravnavi meje napram Benetkam.

Leta 1567. najdemo Lenarta Attemsa kot glavarja na Reki in Gradiščanskem. Le-ta je dobil na pritožbo puljskega škofa naročilo, da mora v najkrajšem času iztirati oziroma pozapreti vse luteranske predikante, katere so kranjski deželni stanovi razposlali in nastavili na Krasu in v Istri.

Rodbina Attemsov se je kmalu pospela do visokih služb in vpliva celo na samem cesarskem dvoru. Herman je n. pr. posredoval zaroko in je pozneje tudi spremljal nadvojvodinjo Marjeto na Špansko kot nevesto kralja Filipa III. Bil je to tudi bogat velikaš, ki je posodil cesarju v njegovi stiski 90.000 gld.

Janeza Friderika Attems, posestnika gradu Rakovnik pod Ljubljano, je poslal cesar kot svojega posebnega poslanika na dvor mantovanskega vojvode. Isti je bil tudi dvorni mojster poljske kraljice (Cecilije) Renate, bivše avstrijske princezinje ter soproge poljskega kralja Vladislava, kateri so kranjski deželni stanovi v seji dne 25. junija in 20. julija votirali kot poročno darilo 5000 gld. Jan. Friderik Attems je zavzemal v poznejših letih (1649—1666) važno mesto deželnoknežjega vicedoma na Kranjskem.

Tudi v obrambi naše ožje domovine, v dolgoletnih turških bojih in napadih je odštela rodovina svoj krvni in krvavi davek. Valvazor nam poroča, da je razen mnogih drugih kranjskih in goriških plemičev padel junaške smrti v boju s Turki pri Ožalju leta 1582. tudi Luka pl. Attimis.

V velikem boju, ki ga je ravno pred 300 leti bila Avstrija z italijanskim jugom, z Benetkami, srečamo tudi barona Friderika Attemsa. Benečani so namreč vdrli tekom leta 1615. v Furlanijo in poplavili s svojimi posadkami vse kraje notri do samih vrat mesta Gorice. Sosednji Kranjci so obljubili svojo pomoč, in ravno zasluga Friderika Attemsa je, da je še pravočasno

Razgovori se nadaljujejo.

Berlin, 26. aprila. »Vossische Zeitung« piše: Razgovori o odgovoru na ameriško noto še niso končani, zato kancler še ni odpotoval v veliki glavni stan. Poučeni krogi upajo, da se rodi možnost sporazuma z Ameriko, ki bo popolnoma čuval našo čast in obenem ne bo zmanjšal vrednosti podmornikov, ki so potrebni za našo brambno vojno proti angleški izstradalni politiki.

Nemški kancler odpotoval v glavni stan.

Berlin, 25. aprila. (K. u.) Državni kancler je danes popoldne imel še enkrat daljši razgovor z ameriškim poslanikom in se je nato v spremstvu načelnika mornariškega štaba podal v veliki glavni stan.

Amerika se naglo obororžuje.

Berlin, 26. aprila. »Lokalanzeiger« iz Rotterdama: »Daily Cronicle« poroča, da so pospešili oboroževanje ameriške mornarice. Na krovih nemških ladij opravljajo ameriški carinski uradniki nadzorovalno službo.

Na Francoskem upajo na spor med Nemčijo in Ameriko.

Berlin, 26. aprila. »Lokalanzeiger« poroča iz Ženeve: Na Francoskem so zelo zadovoljni z Wilsonovo noto in pričakujejo, da pride do preloma. Udajajo se strašnim nadam, da se položaj zaveznikov okrepi.

Uspešni zračni in pomorski boji.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 26. aprila. (Kor. urad.) Wolff poroča: Deli naših visokomorskih sil so 25. aprila, ko se je pričelo daniti, z dobrim uspehom obstreljevali utrdbe in vojaško važne naprave pri Great Yarmouth in pri Lowestoftu. Streljali so nato na skupino sovražnih malih križark in torpednih rušilcev. Težak požar se je opazoval na neki križarki. Potopljen je en torpedni rušilec in dve sovražni ladji, ki sta tvorili prednjo stražo. Med zadnjimi dvemi je bila tudi angleška ribiška ladja »King Stefien«, ki se je, kar je še v spominu, branila rešiti posadko v morski sili nahajajočega se nemškega zrakoplova »L 19«. Posadka ribiškega parnika je ujeta, ostale sovražne pomorske bojne sile so se umaknile. Na naši strani nobenih izgub, vse ladje so se vrnile nepoškodovane.

Istočasno s sunkom naših pomorskih sil je napadlo ponoči od 24. na 25. aprila neko pomorsko zrakoplovno brodovje vzhodne angleške grofije. Z dobrim uspehom so metali bombe v industrijske naprave v Cambridge in Norwich, na kolodvorske naprave pri Lincoln, na baterije pri Winterton, Ipswich, Norwich in Harwich kakor tudi na sovražne ladje, ki so tvorile prednje straže ob angleški obali. Kljub ljutemu obstreljevanju so se vrnili vsi zrakoplovi nepoškodovani v svoja domača pristanišča.

Letala našega mornariškega poljskega letalnega oddelka na Flandernskem so metala 25. aprila zgodaj zjutraj s popolnim učinkom bombe na pristaniške naprave, utrdbe in na letališče Dünkirchna. Vrnila so se vsa nepoškodovana.

Boji prednjih straž pred flandernskim obrežjem dne 24. aprila, o katerih se je že poročalo, so se nadaljevali 25. aprila. Naše pomorske sile so ob tej priliki močno poškodovale en angleški torpedni rušilec in potopile en pomožni parnik, katerega posadka se je privedla ujeta v Zeebrügge. Naše pomorske bojne sile so se vrnile tudi od tega podjetja nepoškodovane. Sovražnik se je zopet umaknil z vidika flandernskega obrežja.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Angleška uradna poročila o napadu na Anglijo.

London, 25. aprila. (Kor. ur.) Admiraliteta naznanja: Okolu 4. ure 30 minut zjutraj je priplulo blizu Lowestofta nemško bojno brodovje križark, ki so jih spremljale lahke križarke in rušilci. Napadle so jih krajne pomorske bojne sile. Čez kakih 20 minut se je vrnilo brodovje v Nemčijo zasledovano z našimi lahkimi križarkami in rušilci. Ubita sta bila na obrežju dva moža, ena ženska in en otrok. Zdi se, da je škoda na blagu neznatna, kolikor se ve zdaj trenutno. Zadeti sta bili dve lahki angleški križarki in en rušilec, a nobena ladja se ni potopila.

× × ×

Yarmouth in Lowestoft ležita na angleškem vzhodnem obrežju v grofiji Norfolk. Norwich leži zahodno od Yarmoutha in Winterton severno od Yarmoutha. Ipswich, Harwich in Colchester leže v grofiji Suffolk, Cambridge in Lincoln v sosednji grofiji; Ramsgate leži v vzhodnem delu grofije Kent.

London, 25. aprila. (Kor. ur.) Reuter: Vojni urad javlja: Zračni napad v zadnji noči na obrežje pri Norfolk in Suffolk so izvedli, kakor se zdi, štirje ali pa pet Zeppelinov; med njimi sta resno poizkušala le dva, da poletita bolj v deželo. Vrženih je bilo 70 bomb. Neki mož je nevarno ranjen; nadaljnih podrobnosti o izgubah človeških življenj manjka.

London, 25. aprila. (Kor. ur.) Vojni urad javlja: Dne 24. t. m. zvečer so prišli trije Zeppelini z morja nad vzhodne grofije. Dva sta letela pred pol enajsto uro nad obrežjem pri Norfolku, nek drugi jima je sledil približno ob 11. ponoči. Kakor se poroča do zdaj, je bilo vrženih nekaj zažigalnih bomb.

London, 25. aprila. (K. u.) Reuter: Vojni urad javlja: Sovražni zrakoplovi so napadli včeraj ponoči Kent in Essex. Njih število ni znano, a veliko več kot štiri jih ni bilo. Sprejeti z živahnim ognjem obrambnih topov so se vrnili, ko so le malo ali pa nič dosegli (?).

London, 25. aprila. (K. u.) Admiraliteta javlja: Kljub neugodnemu vremenu so napadla letala mornarice 25. aprila zjutraj z bombami sovražni erodrom pri Heriakorke. Letala so ljuto obstreljevali, a vrnila so se vsa nepoškodovana. Kolikor se je opazovalo, so se dosegli dobri uspehi. Neko naše bojno letalo je napadlo sovražno letalo in je prisililo, da se je moralo spustiti na tla. Ko se je zadnjič videlo, se je nahajalo na tleh in je niso mogli več voditi. Dne 24. aprila zjutraj se je izvedel nov napad z istim smotrom v zvezi z Belgijci; vrglo se je veliko bomb. Vsa letala so ljuto obstreljevali, a angleška niso imela nobenih izgub. Zdi se, da so uspehi prav dobri. Isti dan je napadlo neko angleško letalo kakih pet milj od Zeebrügge neko sovražno povodno letalo. Sovražni pilot je ubit, letalo je padlo, sovražni opazovalec je padel, ko se je nahajalo letalo še 3000 čevljev visoko. Letalo je padlo v morje in je potopilo.

Med operacijami proti nemškemu bojnemu brodovju križark, ki se je pojavilo 25. zjutraj na vzhodnem obrežju, so deželna letala mornarice zasledovala dva Zeppelina nad 60 milj čez morje in metala bombe in pšice brez vidnega učinka. Neko letalo in neko povodno letalo je napadlo nemško ladje pri Lowestoftu; metali sta težke bombe. Z bombami so bili napadeni tudi štirje sovražni podmorski čolni. Neko povodno letalo je ljuto obstreljevalo sovražno brodovje, a če tudi je bil pilot resno ranjen, je le mogel spraviti letalo varno na kopno zemljo. En pilot se pogreša. Ob napadu Zeppelinov se je dvignil zgodaj zjutraj in je napadel, kakor se zdi, nek Zeppelin. Od takrat se ni nič čulo o njem.

London, 26. aprila. (Kor. urad.) Vojni urad je izdal sledeče izpopolnilno poročilo o obstreljevanju Lowestoffa in Yarmoutha: Obstreljevanje se je pričelo 25. aprila zjutraj. Trajalo je pol ure. Kljub ljutemu ognju topov sovražnih ladij je škoda primeroma lahka. Neka bolnišnica, neko kopališče, nek pier in 40 hiš je lahko poškodovanih; 2 moža, ena ženska in 1 otrok je ubit, 3 osebe so težko, 9 jih je lahko ranjenih. V Yarmouthu je poškodoval požar resno neko veliko poslopje, lahko so pa poškodovana druga poslopja s streli.

Morska bitka pri Lowestoftu.

London, 26. aprila. (Kor. ur.) Reuter: »Daily Mail« poroča: Brodovje lahkih križark in rušilcev, ki se je udeležilo morske bitke pri Lowestoft, se je vrnilo polnoštevilno v pristanišče Ypswich. 2 lahki križarki sta kazali sledi, da sta bili zadeti, a nista nesposobni za akcijo. Nek rušilec je zadet pri strojnem prostoru. Izgube znašajo približno 25 mrtvih in ranjencev. Zdi se, da je sovražnik pobegnil, ko je obstreljeval odprto mesto Lowestoft.

Nadvlada Nemčije v zrakoplovstvu.

Rotterdam. V Londonu je ustanovilo približno 400 vodilnih tvorničarjev velik trust z nalogo, da odpravi dosedanjo nadvlado Nemčije v zrakoplovstvu.

Premagano francosko dvokrilno Farmanovo letalo.

Vlissingen, 26. aprila. (K. u.) Danes zjutraj okolu 5. ure je bilo prisiljeno neko francosko dvokrilno Farmanovo letalo vsled ljutega obstreljevanja nizozemskih obrežnih baterij in vojnih letal, da se je moralo težko poškodovano spustiti na tla. Dvokrilno letalo ni imelo nobenih bomb; imelo je le eno strojnico in aparate za brezžično brzojavljenje. Mornariške čete so ujele posadko, enega seržanta vodnika in enega častnika.

Zahteva po angleškem zračnem brodovju.

Berlin. »Börsenkurier« poroča iz Londona: Lord Montague je naglašal na nekem volilnem shodu, da mora rešiti Anglija vprašanje, kako dobiti dovolj ljudi za nadaljevanje vojske in kako naj se ustvari učinkujoča zračna služba. Vlada gotovo brez dvoma stori vse, toda veliko kuharjev pokvari jed. Konec vojske bo še večja morija kot zdaj, to se pravi, operacije se razvijejo do mrtve točke in nobena stranka ne bo mogla napredovati. Tako se godi zdaj že na zahodni bojni črti, v Severnem morju in v Solunu. Ustavila se je vojska tudi v Kut-el-Amari in pri Ypernu. Mogoče je pač, da vzdržita Nemčija in Anglija precej ravnotežje in da odločijo zmago podmorski čolni, zrakoplovi in letala. Glede na vojsko v zraku stvari ne zadovoljujejo. Cel narod zahteva nujno odpomoč; ustvariti se mora premočno zračno brodovje.

Podpisujte IV. vojno posojilo!

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. aprila. Uradno:

Na jugozahodnem robu Dobrdobske visoke planote so se zopet razvili ljuti boji. Sovražniku se je posrečilo, da je vzhodno od Selc vdrl v večji širini bojne črte v našo postojanko. Ko je pa hotel nadaljevati napad, so nastopile naše čete s protinapadom, ga zapodile v njegove stare jarke nazaj in so ga prepodile tudi iz njih v ljutem ročnem metežu. Tako se nahajajo tudi tu vse naše prvotne postojanke v naši lasti. Ujetih je 130 Italijanov. Topniški ogenj je zelo živahen na sedmih točkah primorske bojne črte.

Na koroški bojni črti je bilo bojevanje malenkostno.

Naši težki možnarji so nadaljevali streljanje na Col di Lana. Delovanje sovražnega topništva je ponehalo. V odseku Sugana so izpraznii Italijani vse svoje postojanke med Volto in Roncegno, ker se je našlo veliko bojnega materiala. Umaknili so se v Roncegno.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Rim, 24. aprila. Uradno: Trajno slabo vreme je oviralo delovanje naših čet, ne da bi je popolnoma preprečilo. V zgornji dolini Cordevole smo odbili nove trdovratne napade sovražnika proti vrhu Col di Lana. Na gornjem koncu doline Sexten smo Passo della Sentinella v višini 2717 m popopolnoma zasedli. Pri tem smo ugrabili okoli 10 ujetnikov in zaplenili 1 strojnico ter orožje in municijo.

Na kraški planoti je včeraj sovražna artiljerija od nas osvojeni jarek vzhodno od Gorice obsula s kroglami vseh kalibrov. Naše čete so severno od selške doline izpraznile kratko črto, ki je bila sovražnemu ognju posebno izpostavljena. Zvečer je sovražnik zopet napadel južno od doline ležeče jarke, pa je bil zopet krepko odbit.

Rim, 25. aprila. Uradno: Posebno živahne artiljerijske akcije v zgornji dolini Cordevole in v odseku hriba Sv. Mihaela. Kraška planota: Nobenih važnih dogodkov.

Italijanski napadi pri Tržiču.

Dunaj. Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Veliki napad italijanske armade pri Selcih koncem marca se je izjalovil temeljito z velikimi izgubami. Sovražnik je moral pred nevzdržljivim protinapadom naših čet ob cesti v Doberdob zapustiti 5. aprila osvojene jarke. Pustil je veliko mrličev.

Napadel je na to na južnem kotu Doberdobske postojanke, kjer pride v treh strugah reka Timav iz Krasa in se po dveh kilometrih izliva pod devinsko skalo v morje. Ravno močvirno polje, po katerem teče, prepreči, da se ne more približati sovražnik, da bi ga ne opazili. Sovražnik je zakopan ob prekopu Soče in v Adrijaladjedelnici v Tržiču. Nad Tržičem so Italijani gospodarji gorske skale La Rocca, ki ga sicer nadvladuje gora Kosič, a le pospešuje krito zbiranje za napad. Poleg tega podpirajo tu podvzetja pehote močne težke baterije, ki se nahajajo v lagunah pri izlivu Soče.

V treh nočeh, ki so sledile povrsti, so napadli bersaglieri višine vzhodno od Tržiča in cesto, a so jih naši vselej odbili s krvavimi glavami.

Sovražnik je ustavil nato svoje vlomilne poizkuse tudi na tem mestu najbrže začasno. Naše čete so porušile severnozahodno od Sv. Martina italijanske jarke.

Odrešitelji Trsta — morilci otrok.

»Information« piše: Sedem italijanskih letalcev je 20. aprila 1916 — ta dan ostane črno zaznamovan v vojnih letopisih — v velikonočni pozdrav vrglo nad odprto mesto Trst 55 bomb. Ubitih je bilo devet civilistov, med njimi p e t o t r o k; pet ljudi je bilo ranjenih in salezijanski samostan, kjer se vzgaja 400 otrok, razdejan. Tega dne, ko so »odrešitelji« izdivjali svojo zverinsko surovost nad tržaškimi otroci, ne bomo nikdar pozabili. Umor otrok se pridružuje neštevilnim zločinom, ki so naravna posledica izdajalske, strahopetne vojne, v katero se je dala zvabiti Italija proti svojim prijateljem, dobrotnikom in zaveznikom. Na Velikonoč so bili pokopani mrtvi otroci. Njihovi grobovi bodo večni spomeniki tožili nečlovečnost našega italijanskega sovražnika. Nema žalost napolnjuje prebivalstvo, kateremu so se konečno odprle oči in je konečno spoznalo, kaj ima pričakovati od teh boriteljev za »kulturo in nravnost«. Povračilo se bo terjalo od morilcev otrok do zadnje kaplje krvi. Čin nima z zmotami, ki so v vojni mnogokrat neizogibne, ničesar opraviti. Bil je dobro premišljen in vodil ga je nekdo, ki mu je kraj dobro znan in je natančno vedel, da velja bombardement otrokom in neoboroženim civilistom. Armadno vrhovno vodstvo, ki gre preko takih pobalinstev, je vrglo od sebe zadnjo pravico do častniške in vojaške časti. Sramota se ne drži samo storilcev, marveč je omadežava celokupno italijansko armado do

---

v imenu goriškega plemstva obvestil kranjske viteze, da je treba brze pomoči. Benečani so stali že na gori pri Ločniku, ko planejo združeni Kranjci in Goričani, med vitezi in plemstvom pomešani kmetje in meščani vsevprek, nad presenečene Benetkarje, ki se morajo jaderno umakniti nazaj do Krmina. Nadvojvoda Ferdinand sam se je ta čas preselil v Ljubljano, da bi bil tako bliže tem važnim bojem, ki so se odigravali tu na jugu in bili lahko odločilni in usodepolni za veličino in mogočnost ostalih dednih dežel. Po srečnem izidu boja so poslali zopet ravno barona Friderika Attemsa z veselim poročilom v Ljubljano. Ob tej priliki je poklonil nadvojvodu tudi eno od treh Benečanom zaplenjenih bojnih zastav.

Za časa cesarja Karla VI. je bil Ignacij Marija grof Attems predsednik štajerskih deželnih stanov, Jan. Viljem († 1712) pa je zavzemal častno mesto namestnika na Koroškem. Sploh so se v XVIII. in XIX. stoletju povzpeli Attemsi v dvorni, državni in cerkveni službi do važnih in visokih mest. Ta vpliv se je še povečal vsled obširnih rodbinskih posestev, ki so bila raztresena po celi Furlaniji notri do Gorice, Podgore in Ločnika, imeli so posestva okrog Krmina, Koprive, Vipolž, Cerovega in Jazbine, na Prvačini in pri Sv. Križu, kjer je ustanovil Friderih Attems leta 1637 tamošnji kapucinski samostan; sodno oblast so imeli tudi v Bovcu in na Doberdobu. Mimogrede je imela rodbina v posesti tudi nekatere kranjske gradove, kot Rakovnik (1666), Matenjo pri Igu (1670), grad Turn (= Tivoli) pri Ljubljani (1606), dalje Krško, Rajhenburg in še več drugih posestev na Štajerskem in po Koroškem. Potom priženitve so dobili v last še obširna posestva na Švabskem.

V goriški palači grofov Attems je nastanjen dandanes muzej ter shranjen dragoceni družinski arhiv z listinami, ki segajo daleč nazaj v srednji vek. Vnetega starinoslovca in zbiratelja starih listin šteje rodbina že prej v osebi grofa Žige Attemsa (-Petzenstein), ki je umrl leta 1758. kot deželni oskrbnik goriški. Že njegov ded Žiga Herman (* 1625, † 1707) je zbiral gradivo za dokumentarično zgodovino svoje družine. Njegov vsestransko izobraženi vnuk je to delo izpopolnil ter zapustil v rokopisu še več drugih obširnih del o zgodovini oglejskega patriarhata in goriške grofije, kar sta Rubeis pri svojih študijah o Ogleju ter grof Coronini v svojih genealogično-historičnih delih o Goriški dobro izrabila.

Grofovska družina Attemsov je posebno bogata tudi na cerkvenih dostojanstvenikih. Jožef Ožbald je bil škof lavantinski (1724—1744), Ernst Amadej pa škof ljubljanski. Slednji se je rodil 21. decembra 1694 kot sin grofa Ignacija Marije in Regine roj. grofice Wurmbrand, posvetil se je duhovskemu stanu, študiral v collegium germanicum v Rimu, postal kanonik v Solnogradu in l. 1733 generalni vikar pasavskega škofa za Nižje Avstrijsko ter oficial pasavskega konzistorija na Dunaju, dalje škof »in partibus«, dokler ni zasedel leta 1743 knežeškofijske stolice ljubljanske. Tu je blagoslovil dne 26. julija 1747 nunsko cerkev, katero so zgradili med leti 1718—1748 na stroške našega mecena Šelenburga za svoto 93.547 gld. Škof Attems je dal olepšati in povečati grad v Goričanah ter ga dvignil za eno nadstropje, škofovsko prestolico in kolegiatno cerkev v Gornjem gradu je dal nanovo prezidati. Umrl je dne 5. decembra 1757 na Dunaju, kjer se je mudil ravno v uradnih poslih in leži pokopan v Gornjem gradu.

Nekako iz tega časa (l. 1749) izvemo iz pisma jezuita in mandarina na Kitajskem p. Avguština pl. Hallerstein, rodom iz Kranjske, o hudih in krutih preganjanjih kristjanov po kitajskih provincah, kjer je umrl mučeniške smrti tudi Tristan grof Attems (ex provincia Veneta, ex illustrissima comitum de Attimis prosapia).

Karel Mihael grof Attems je zavzemal čast prvega nadškofa goriškega (1752—1774). Glasom listine in vzidane plošče na prižnici je ta metropolit posvetil dne 13. avgusta 1752 glavni oltar in cerkev na Žalostni gori pri Brezovici.

V zadnjem času je bil Otmar grof Attems škof sekovski († 1860). Delovanju grofov Attems-Heiligenkreuz na Štajerskem in njih zaslugam za to deželo je v novejšem času posvetil Franc Ilwof posebno razpravo

Dr. J. M'l.

najvišjega vodstva, skruni pa tudi čast naroda, ki kaj takega trpi. Najti se morajo poti, kako v bodoče soditi in obsoditi take pregreške proti vsakemu pravu, proti načelom vsake vere in proti najprimitivnejšim človeškim čustvom. Italija bo dobila odgovor, kakršnega zaslužijo morilci otrok.

Porušeni salezijanski zavod v Trstu.

Kakor že poročano, so italijanski letalci na veliki četrtek z bombami porušili salezijanski zavod v Trstu. Zavod stoji visoko gori na Istrski cesti blizu pokopališča pri Sv. Ani; iznad nizkih samostanskih zgradb se visoko dviga samostanska cerkev. Po položnem pobočju nizdol proti morju se vrste delavske hišice. Kilometre daleč loči ta delavska naselbina samostan od izumrlih pristaniških zgradb, ki bi mogle biti daleč na okrog edini cilj sovražnim bombam. Ali so se mogli laški letalci tako zelo motiti v razdalji, ali niso namenoma metali bomb na otroški dom Salezijancev? Prva bomba je udarila v tla približno šest metrov pred vhodom v cerkev, v kateri je bilo prav tedaj zbranih 400 salezijanskih gojencev pri velikonočnih pobožnostih. Strašna detonacija ob eksploziji bombe je povzročila med stisnjeno množico otrok v cerkvi velikansko paniko. Vendar se je duhovnikom posrečilo, da so pomirili otroke in preprečili, da niso navalili k vratom in na prosto. Temu energičnemu nastopu duhovnikov se je zahvaliti, da tu ni bilo številnih krvavih žrtev. Bomba je prebila strop neke kleti, vendar ni ubila niti enega zajčka, ki jih notri rede. Druga bomba je zadela glavno poslopje samostana in povzročila strašno opustošenje. V tem glavnem poslopju je bila gledališčna dvorana, v kateri je prostora za tisoč oseb. O praznikih se zbirajo v tem prostoru mnogoštevilni učenci salezijanske šole. Kaj bi bilo, ko ne bi bili otroci ob usodnem času zbrani v cerkvi pri službi božji, marveč bi se kakor navadno mudili v gledališki dvorani?! Strašna misel. Bomba je prebila streho in se razletela ob dirigentovem pultu v prostoru za orkester. Tla so docela raztrgana in ruševine razmetane po celi dvorani celo na galerijo so letele. Kosi bombe so razdejali prvih šest vrst sedežev; razbitki so leteli po celi dvorani. Strop se je deloma udrl, vrata so razbita, vse šipe v oknih zdrobljene. V dvorani je ravno pometala neka žena; ko je bomba eksplodirala, jo je vrgel zračni pritisk več metrov daleč, vendar je čisto nepoškodovana obsedela sredi med razvalinami.

Kako se lahko razvije vojska.

Lugano. »Secolo« poroča iz Rima: Tittoni je odpotoval na italijansko bojišče. Govori se, da je odpotoval na Briandovo željo, da se posvetuje s kraljem o mogočem razvoju bojnega položaja, če se prekinejo diplomatične zveze med Združenimi državami in Nemčijo.

Italija odpustila Švicarje Nemce iz vojnih delavnic.

Lugano. »Secolo« poroča, da je vlada odpustila iz delavnic, ki delajo za armado, vse nemške Švicarje.

Francoski mornariški ataše v Rimu.

Rim. (K. u.) Francija je imenovala konteradmirala Pichona za mornariškega atašeja pri rimskem veleposlaništvu.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 26. aprila. (K. u.) Uradno:
Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. aprila. Veliki glavni stan:
Na bojni črti nobenih bistvenih dogodkov.

Neko nemško letalno brodovje je vrglo veliko bomb na letališče pri Dvinskem.

Vrhovno vojno vodstvo.

POROČILO NEMŠKE MORNARICE.

Berlin, 26. aprila. (Kor. ur.) Uradno:
Naše bojne sile so potopile v južnem delu Severnega morja 25. aprila angleški U-čoln »E 22«, 2 moža sta rešena in ujeta.

Nek U-čoln je isti dan in istotam s torpedi zadel neko angleško križarko vrste Arethusa.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 23. aprila. Ponoči 22. in bodoči dan je obstreljevalo nemško topništvo mostišče pri Uexküllu. Nemška letala so preletela pokrajino pri Dvinsku. Tekom dne je prekoračil del nemških poizvedovalcev severno od Vigonovskoje jezera Szczare in je vdrl v gozd, kjer smo ga obkolili in pobili, del, ki je ostal še živ, se je pustil ujeti.

Dne 21. aprila smo uničili neko avstrijsko stražo pri Chriasku severno od Čartoriska. Pri Saponovu, severno od Kraswienica je razstrelil sovražnik tri mine in je poizkušal zasesti udrtino, a naš ogenj ga je pregnal v njegove jarke. Zasedli smo udrtino brez izgub.

Petrograd, 24. aprila. Najvišji gospod se je nahajal v dneh velikega tedna in veliko soboto v glavnem stanu.

Sovražna letala so vrgla nekaj bomb na Dvinsk. Nek naš zrakoplov vrste »Muramjec« je vrgel na kolodvor Dauazevas (17 km južnovzhodno od Friderikova) 13 štirifuntnih bomb (40 ruskih funtov je 16·38 kg).

VELIKA RUSKA OFENZIVA NEMOGOČA.

Berlin. »Lokalanzeiger« poroča iz Curiha: Švicarski »Presstelegraph« objavlja iz posebnega ruskega vira poročilo, da upajo na pomoč glede na nevarnost, da razbije Nemčija Rusijo, le od Anglije. Splošen vojni položaj na rusko-nemško-avstrijski bojni črti presojajo merodajni krogi visoke generalitete takole: Vojakov je dovolj. Krogelj izdelajo vsak dan 80.000. S puškami so preskrbljeni. A tudi v slučaju kakega vojaškega uspeha je nemogoča dalekosežna ofenziva. Radi neredne transportne službe in radi pomanjkanja cest, so morale ostati v Arhangelsku celo iz inozemstva upeljane strojnice. Tudi armado so morali nastaviti za to daleč za bojno črto, ker bi jo sicer ne mogli preživeti. General Ruski je zato tudi odločno nastopal proti ofenzivi, dokler ga ni nadomestil Kuropatkin.

POLOŽAJ OB STRIPI.

Rotterdam, 26. aprila. »Nieuwe Rotterdamsche Courant« izve iz Buczacza: Položaj ob spodnji Stripi je za čete monarhije zelo ugoden. Zakopane so v izbornih postojankah, katere skušajo Rusi ponovno brezuspešno napadati. Pred par dnevi so Rusi ponoči s premočjo napadli prednjo postojanko pri Tribuhovcih, katero smo morali izprazniti; še isto noč smo jo pa s protinapadom zopet osvojili. Sedaj je artiljerijsko delovanje zmerno, letalci pa zelo drzno nastopajo. Rusi vporabljajo velika letala sistema Sikorski s 4 do 5 letalci in dvema strojnicama, pa brez uspeha. V raznih bojih jih vedno zavrnejo letalci in brambni topovi.

PRED HINDENBURGOVIM NAPADOM.

Kodanj, 26. aprila. »Russkij Invalid« trdi, da obstoja nov nemški vojni načrt proti Rusiji. Nemci bodo skušali dokončati začeto akcijo, pri čemur bo igralo veliko vlogo tudi nemško brodovje. Hindenburg bo osebno vodil vse operacije. Položaj generala Kuropatkina je zelo otežkočen.

CAR SE VRNIL S FRONTE.

Petrograd, 27. aprila. (Kor. ur.) Car se je vrnil v Carsko selo.

NOV RUSKI GENERALŠTABNI NAČELNIK.

Stockholm, 26. aprila. Ruski general pehote Beljajev, dosedanji pomočnik vojnega ministra, je imenovan za načelnika generalnega štaba.

REORGANIZACIJA RUSKE ARMADE.

Petrograjski dopisnik »Stampe« poroča o reorganizaciji ruske armade.: Po strašni ofenzivi sovražnika so se posamezni armadni zbori koncem avgusta 1915 skrčili na 5000 mož, od katerih jih je samo 2000 do 3000 imelo puške. Veliko stotnij je štelo le 20 do 30 mož težke artiljerije ni bilo nobene, poljska artiljerija pa ni imela municije. Sedaj je postalo vse drugače. Rusija ima sedaj novo, skoro močnejšo armado kot pred majem 1915. Vse stotnije štejejo po 300 mož, ki so dobro oblečeni in oboroženi, vsaki stotniji je prideljen še peti vod, brez pušk, oborožen samo z ročnimi granatami in bajoneti. Težke artiljerije ni bilo mogoče pomnožiti, nasprotno se pa množi število strojnih pušk; vsak polk jih ima po osem najmodernejših, ameriškega sistema Kolk.

Tudi vprašanje artiljerijske municije bo kmalu rešeno. Zaloge na fronti so napolnjene, v ozadju pa pripravljene rezervne zaloge. Povelje, naj se štedi z municijo, je razveljavljeno, vsak armadni zbor ima sedaj 80 strojev za metanje bomb in velike zaloge ročnih granat.

Kljub močnim izgubam so sestavili nove armadne zbore. Mesto 35 zborov ob začetku vojske jih je sedaj 60 od teh 45 rednih, 2 turkestanska, 5 kavkaških, 4 sibirski, 1 grenadirski zbor, 2 gardna zbora in nekaj mešanih in konjeniških zborov. Število čet se je skoro podvojilo, pehotne divizije so narastle od 52 na 127. Vsi strelski polki so ojačeni s tretjim bataljonom, 12 sibirskih pehotnih divizij so ojačili s tremi novimi. Vsaki pehotni diviziji je poleg tega dodeljena artiljerijska brigada, obstoječa iz šestih baterij 75 mm poljskih topov, vsak armadni zbor dobi 3 baterije po 6 težkih topov.

Druga novost so oddelki oklopnih avtomobilov, katere so uredili belgijski vojaki, ki so minulo jesen došli preko Arhangelska. Sedaj je že 40 skupin. Vsak oklopni avtomobil ima po 3 strojne puške ali pa po 2 strojni puški in en top.

Drugi listi, ki Rusijo bolje poznajo kot »Stampa«, pa konstatirajo, da Rusiji ves človeški materijal nič ne pomaga, ker ima tako nezadostna prometna sredstva da ne more niti živil vojakom zadostno dovažati in vsled tega s tako velikimi množicami ne more razpolagati na fronti, kakor bi bilo to mogoče, ako bi bila prometna sredstva boljša. Rusija je velika v svoji statistiki, se pa takoj zmanjša, kadar njene številke stopijo v praktično življenje.

VELIKA VARŠAVA.

Varšava, 26. aprila. Generalni guverner Beseler je podpisal odredbo o priklopitvi predkrajev k Varšavi in s tem sankcioniral »Veliko Varšavo«.

RAZŠIRJENJE ZASEBNEGA BRZOJAVNEGA PROMETA Z GALICIJO.

Zasebni brzojavni promet je z naslednjimi kraji v Galiciji zopet otvorjen: Bahórz, Bachorzec, Baranów, Barwinek, Belzec, Besko, Borynia, Cieszanow, Czerlany, Delatyn, Demnia wyzna, Głogow, Hoczew, Horyniec, Jabłonów, Jodlowa, Kamien, Kanczuga, Klimkówka, Kobylanka, Kolomeja, Koniuszki siemianowskie, Kosów, Kranzberg, Kroscienko b. Chyrów, Krukienice, Krzywcza ob Sanu, Laka, Lanczyn, Lvov (zaenkrat samo »nujne« brzojavke dopuščene), Lipinki, Lomna, Lubaczów, Mikuliczyn, Moscicka, Niemirów, Nizankowice, Pikulice, Podbuz, Polanka Karol, Przecław, Przeworsk, Radgoszcz, Radomysl wielki, Ranizow, Ruda rozaniecka, Rzochów, Sadowa Wisznia, Schodnica, Skołyszyn, Sokolów b. Rzeszów, Stara Sól, Starzawa b. Chyrów, Stebnik, Strzyłki, Truskawiec, Trzcinica, Worochła, Zabie, Zbydniów.

ROPARJI V PETROGRADU.

Stockholm, 26. aprila. Blagajnik Plustrov je nesel 400.000 rubljev, da izplača delavce. V viborškem mestnem delu ga je pa ob belem dnevu napadlo 20 roparjev, ki so mu oropali skoraj celo vsoto, ga ustrelili in streljali na vse strani, da bi ušli. Štirje policisti so mrtvi, več vojakov je nevarno ranjenih. Roparji so zbežali v nek vojaški lazaret, kjer jih je oblegalo vojaštvo. Mestni prefekt vodi osebno zasledovanje. Roparji so bežali v neko zasebno hišo, katero je zapovedal prefekt zažgati. Ko je gorela hiša, sta se ustrelila dva roparja, tretji ropar je pa ušel. Dozdaj še niso prijeli nobenega roparja.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 26. aprila. Veliki glavni stan:
Južno od prekopa La Bassée se je odbil napad močnejših angleških oddelkov na po naših zasedene razstreljene udrtine po ljutem pobližnjem boju. Živahno se nadaljuje na obeh straneh vojska z minami. Zahodno od Givenchy en Gohelle smo zasedli udrtine dvakrat istočasno razstreljenih nemških in angleških podkopov, ujeli smo nekaj sovražnikov in zaplenili eno strojnico.

Uspešno so poizvedovale naše poizvedovalne čete med Vailly in Craonne.

Odbili smo pričakovani francoski delni napad na gozd južnozahodno od Ville au Bois. Ujetih je 80 Francozov in zaplenjena ena strojnica.

Na višini Vuquoys, severnozahodno od Avocourt in vzhodno od Mort homme boji z ročnimi granatami. Izpoznali smo napadalne namene sovražnika proti našim jarkom med Mort homme in gozdom Caurettes in jih preprečili z ognjem na že pripravljene čete.

Vzhodno od Moze sta razvili topništvi na obeh straneh zelo živahno delovanje.

Severnovzhodno od Telles (Vogezi) nam je donesel skrbno pripravljen napad posest prve in druge francoske črte na in pred višino 542. Do v tretji jarek prodirajoči mali oddelki so razstrelili tam veliko bivališč. Privedenih je ujetih neranjenih 84 mož, zaplenjeni sta dve strojnici in en metalec min.

Ne glede na ostala letalna podjetja je vrglo neko naše letalno brodovje vzhodno od Clairmonta na francosko letališče Brocourt in na močno zaseden kraj Jubecourt veliko bomb. Sestreljeni sta bili v zračnem boju dve sovražni letali nad Fleury, južno od Douaumont in zahodno od tam. Nemški armadni zrakoplovi so napadli ponoči angleške utrdbe in pristanišča London, Colchester (Blackswater) in Ramsgate kakor tudi francosko pristanišče in velike angleške vadilne tabore pri Etaples.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 25. aprila ob 11. uri zvečer. Naše čete so zasedle severno od Aisne po topniški pripravi danes zjutraj mal gozd južno od šume Buttes pri Ville au Bois. Zahodno od Moze ljuto obstreljevanje na višino 304 in pri Esnes-Cumières. Vzhodno od Moze je bil dan primeroma miren. V ozemlju Woevre zelo ljuto obstreljevanje v odseku Moulain ville. Pehota ni podnevi nikjer delovala.

Lotrinška. Južnovzhodno od Badenweilerja so napadli Nemci silovito okolu opoldneva sprednji del bojne črte pri Chapelotte. Napad smo popolnoma odbili. Nekaj sovražnih oddelkov, ki so se ustalili severnovzhodno od navedene točke, smo vrgli popoldne in jih uničili deloma s streljanjem. Ujeli smo 50 mož, med njimi enega častnika.

Letalci. Pri Vauquois mo prisilili v zračnem boju neko sovražno letalo, da se je moralo spustiti na tla v sovražnih črtah; ogenj naših topov ga je uničil. Pri Verdunu je prepodil naš letalec nemškega letalca in je sestrelil letalo, ki je padlo 50 metrov pred našimi jarki na tla. Tretje sovražno letalo je sestrelil naš letalec, padlo je v gozdu Forges. Končno je padlo navpično na tla pri Cattonchatel neko Fokkerovo letalo, ki ga je sestrelil naš letalec. Ponoči na 25. t. m. je vrgel naš vodljivi zrakoplov deset 155 cm in šest 220 cm bomb na kolodvor Conflans.

Angleško uradno poročilo.

London, 26. aprila. (K. u.) Uradno: Sovražnik je razstrelil mine pri Tricourtu in Souchezu. Mi nismo imeli nikakih izgub. Obstreljevali smo sovražne postojanke severno od Somme. Artiljerijsko delovanje je vladalo med Souchezom in prekopom La Bassee, prav tako v odseku Armentieres, kjer smo z granatami obstreljevali železniški postaji v Comines in Warnetonu.

Delovanje letalcev je bilo znatno. Včerajšnji dan se je vršilo 29 bojev. Nek letalec-opazovalec je bil trdovratno napaden. Vsi napadi so bili odbiti. Dve sovražni letali sta padli v nemških črtah. Vsi naši letalci so se vrnili nepoškodovani.

Boji pri Verdunu.

Berlin. Jur Queri piše iz velikega glavnega stana 23. aprila:

Pojmi o prvi, drugi in tretji postojanki odpadejo. Verdunska okolica je prekopana s stotisočerimi lopatami na dolgo in široko križem in razkosana. Francozi se izogibajo še dalje bitke na odprtem polju in se drže vojske v strelskih jarkih, ki nudi več prilik za vojne zvijače; a kljub temu se je bojevanje zelo oddalilo od stoječe vojske.

Borenje se nadaljuje krvavo in trdo. Francosko vojno vodstvo je poskrbelo za brezkončno vrsto zadaj ležečih postojank. Zakopi in žične ograje so se razširile v veliko mrežo. V takem obsegu še niso Francoza nikdar delali z lopatami. V 18 mesecih pripravljene postojanke tvorijo danes le še glavno cesto vseh utrdb.

Nemški nastop proti Verdunu je vznemiril celo Francijo, neodločnost francoske vlade kakor tudi prenagljenost francoskega časopisja je prisililo francosko vojno vodstvo, da je zbralo strašne množice čet. Opirališče, ki so je porabili danes, so jutri glede na vrednost temeljito grajali. Rekli so da ni trdnjava Verdun dosti vredna, a na to so jo pričeli čez vso mero silovito oboroževati in graditi in nakopičili so ljudi v ozkem prostoru.

V bodočih tednih, kakor sodimo, tega optimizma ne zmanjšajo nobeni uspehi. Ponovni nekoristni naskoki Francozov, ob katerih so izgubili ujetnike do celega bataljona, kažejo, da so Francozi že zelo oslabljeni. Naši hrabri ljudje, ki prenašajo strašno trpljenje, so pokazali vedno več odločnosti in veselja izvesti misel, da se mora premagati sovražnik za vsako ceno, je usposobil naše čete za neizmerne napore, ki si jih ne more doma nihče predstavljati.

Rusi v Verdunu.

Rotterdam. Ruske vojake, ki so jih izkrcali v Marseille, so odposlali naravnost na bojno črto pri Verdunu.

Genf. Lyonski »Progres« poroča: Del ruskih čet iz Marseille je korakal skozi Dijon. Rusi so prišli iz departementa Aube.

Clemenceau pogreša vrhovnega poveljstva na francoski bojni črti.

Curih. Clemenceau izjavlja v svojem listu, da je zelo napačno, ker ni vrhovnega poveljstva na francoski bojni črti, kar zahteva nepotrebne človeške žrtve. Francija trenutno ne dobi človeka, ki bi prevzel to nalogo.

Francoski častnik zavratno ustrelil bolniške strežnike, ker niso hoteli postati izdajalci.

Berlin, 26. aprila. (Kor. ur.) »Norddeutsche allgemeine Zeitung« objavlja zaprisežene izpovedi 5 bolniških nosilcev nekega na zahodu stoječega lovskega bataljona, ki neizpodbitno dokazujejo, da je poizkušal neki francoski častnik nemške sanitejce z grožnjo z revolverjem prisiliti, da izdajo svoje tovariše, a ker se mu to ni posrečilo, je zavratno ustrelil nosilce bolnikov. Sanitetni poddesetnik Hellinger je bil ustreljen s strelom v glavo. Nemški sanitejski vojaki so bili popolnoma neoboroženi in so izrecno opozorili francoskega častnika na svoje znamenje »Rdečega križa« in na svojo lastnost kot sanitetni vojaki.

Obletnica posebne vrste v Londonu.

Rotterdam, 26. aprila. V Londonu so slavili znamenito obletnico. Praznovali so obletnico, ko so se izkrcali Avstralci in Novo Zelandčani na Gallipoliju. 2000 vojakov, ki so se takrat izkrcali, je korakalo v slavnostnem izprevodu. Slavja so se udeležili vsi ministri, londonski lordmajor in celo kralj in kraljica. Izprevodu je sle-

dila božja služba in slavnostna predstava v gledališču.

Vojaška dolžnost na Angleškem.

London, 25. aprila. Reuterjev urad poroča: V tajni seji spodnje zbornice je naznanil premierni minister Asquith podrobnosti o pomnožitvi armade in o vojaškem delovanju britanske države vključno kolonij in Indije. Potem je podal pregled o preiskavi vlade v vprašanju novačenja, o zahtevah delavcev, o potrebah trgovske mornarice, pristanišč, municijske industrije in drugih neobhodnih industrij. Premierni minister je nadalje govoril o pokritju stroškov za novačenje in o pomoči zaveznikom ter rekel, da novačenje od avgusta sem ni več zadostovalo, da bi se armada primerno razvijala. Vlada je zato sklenila:

1. službo moštva, kateremu je potekla službena doba, podaljšati do konca vojne; 2. teritorialne čete združiti s polki, ki jih potrebuje; 3. oproščeno moštvo zopet poklicati v službo, kakor hitro poteče oprostilni certifikat. Dalje predlaga vlada, da se raztegne službena dolžnost na liste mladeniče, ki 8. avgusta še nimajo 18 let, takoj, kakor hitro to starost dosežejo. Dalje predlaga vlada:

1. Da se takoj ukrenejo odredbe, da se s prostovoljnim novačenjem nevpisanih neoženjenih dobe potrebna moštva; 2. vlada zahteva pooblastilo, da se takoj posluži prisilnih odredb, ako s 27. majem ne bo vnovačenih 50.000 teh mož; 3. isto naj se zgodi, ako bi se v kakem tednu po 27. maju vpisalo manj nego 15.000 mož; 4. pod 1. in 2 navedene odredbe naj se izvedejo, dokler se ne doseže število 200.000 mož onih, ki še niso vpisani.

Debate se je udeležilo 16 poslancev. Po razpravi se je zbornica odgodila. Dne 26. aprila bo zopet tajna seja.

V zgornji zbornici je podal predsednik tajnega sveta, lord Creve, enaka naznanila.

Poset angleških ministrov z voditelji delavstva.

London, 26. aprila. (K. u.) Reuter: Asquith in minister Bonav Law in Kitchener so se posvetovali danes z voditelji delavcev, ki so zastopali splošne želje strokovnih društev železničarjev, rudarjev in transportnih delavcev.

Veliki nemiri na Irskem.

London, 25. aprila. (K. u.) Načelnik tajnik Irske Birrel je naznanil v poslaniški zbornici, da so izbruhnili včeraj v Dublinu težki nemiri. Veliko ljudi znane revolucijske zveze »Sinn Fin«, ki so bili oboroženi, je zasedlo St. Stephans Green, s silo so se polastili pošte, kjer so pretrgali telefonske in brzojavne žice; zasedli so tudi konečno hiše glavnih cest in ob obrežju. Podnevi so došli mesto vojaki iz tabora Curragh, ki so so zdaj gospodarji položaja. V Corku, Limericku, Ennisu, Trallee in v Tipperyáy ni bilo nemirov.

Na Irsko se izkrcava orožje.

Genf. »La Patrie« poroča: Lord Casemeti je poizkušal izkrcati na irski obali orožje, kar se je zabranilo. Razmere na Irskem so zelo nejasne, a vlada namerava strogo kaznovati voditelje vstaje. »Liberte« se boji, da angleški vojskovodje zdaj ne bodo hoteli pošiljati vojakov na evropsko celino, ker se je bati sovražnega izkrcanja in obdrži Anglija svojo armado doma.

Resni izgredi na Irskem.

Amsterdam. Zdi se, da so izgredi na Irskem resnejši, kakor to trde Angleži. Reuter bi sicer ne trdil izrecno, da so Angleži hladnokrvni glede na vstaje v Dublinu, dasi jih obžalujejo in da je na Irskem več kot dovolj vojakov, da zaduše lahko vsako vstajo v kali. Kako nevaren je položaj, dokazuje napad na neko železnico. Brzojavne žice so položili čez tir, tračnice so pa razdrli. Nastopiti so morali vojaki. Nesrečo so le preprečili, ker so še pravočasno ustavili vlake.

Na Balkanu.

Bolgarski obisk.

Sofija, 26. aprila. V nedeljo odpotuje 15 uglednih članov bolgarskega sobranja v monarhijo in Nemčijo. Družba se bo najprej ustavila v Budimpešti, kjer jo bosta sprejela ministrski predsednik grof Tisza in župan dr. Barczi. Vršila se bo med drugim slavnostna seja ogrskega parlamenta. Na Dunaju bodo bolgarske goste sprejeli zunanji minister baron Burian in župan dr. Weisskirchner, v Berlinu pa državni kancler Bethmann-Hollweg in višji župan Wermuth. Bolgarski poslanci nameravajo obiskati tudi pristanišče Kiel, mesto Hamburg in feldmaršala Hindenburga. Potovanje bo trajalo 25 dni.

Laški časnikar padel v bojih pri Valoni.

Lugano. »Messagero« javlja, da je padel pri Valoni njegov urednik Porry. To poročilo nasprotuje uradnemu molku o teh bojih.

Pogajanja med Grško in Srbijo.

Berlin, 25. aprila. »Vossische Ztg.« izve iz Aten: Vsled odločnega odpora grške vlade je ententa sklenila, da naj Grška in Srbija sami prijateljsko uredita vprašanje o prevozu srbskih čet. Grška je pripravljena privoliti vse mogoče olajšave, toda železnic ne da.

Grčija ne dovoli prehoda srbskih čet.

Atene, 26. aprila. »Hestia« poroča, da je sklenil kronski svet, da na noben način ne dovoli transporta srbskih čet v Solun po grškem ozemlu.

Grška in srbske čete.

Haag, 25. aprila. »Daily Mail« poroča iz Aten: Angleška vlada je svojemu poslaniku v Atenah sporočila, da se bo ententa v bližnjih dneh končnoveljavno odločila o prevozu srbskih čet, ki naj jih grška železnica prepelje v Solun.

Grško časopisje opozarja, kar tudi angleški časnikar priznava, da manjka vozov in zadostnih zvez.

Grška vlada je pa medtem svoje odredbe razširila in storila korake, da zabrani tudi morebitne srbske prevoze skozi Korint. Dopisnik prvi, da je to prvi slučaj, ko ima grška vlada javno mnenje res na svoji strani.

Venizelos na delu proti vladi.

Curih 26. aprila. »Secolo« javlja iz Aten, da so Venizelosovi pristaši njihov boj proti vladi začeli z velikim ognjem. Venizelos je baje razglasil, da se ne bo ustrašil nobenega sredstva. Njegovi pristaši prirejajo zborovanja, na katerih pride večkrat do krvavih izgredov.

Rumunsko nemški dogovor.

Stockholm, 26. aprila. V nasprotju z italijanskim in drugim ententinim časopisjem pravijo »Nowoe Vremja«, da se ne sme podcenjevati pomena rumunsko nemškega dogovora, ki je težak udarec za blokado in deloma uničuje napore angleške mornarice, da zabrani uvoz žita na Nemško.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 26. aprila. (Kor. ur.) Glavni stan javlja:

Egipčanska bojna črta.

Naša bojna sila, ki prodira proti Sueškemu prekopu, je uničila štiri sovražne konjeniške švadrone, katere je srečala, nekaj sovražnikov ujela in zaplenila velike množine vojnega orodja, živeža in streliva.

Naše izgube so bile v tem boju zelo neznatne.

Pri Kut-el-Amari.

Amsterdam. Zadnja poročila angleškega vrhovnega poveljnika v Mezopotamiji vojnemu uradu poročajo o izrednih težavah prodiranja ob obeh bregovih reke Tigris. Turki so tu dvakrat močnejši, napadajo tako ljuto, da morajo angleške čete opustiti večkrat zemljo, ki so jo priborile z velikimi žrtvami.

Razna poročila.

Angleška blokada in nevtralci.

Rotterdam, 26. aprila. (K. u.) Angleški in francoski poslanik sta v Washingtonu 5. novembra lanskega leta izročila odgovor na pritožbo Združenih držav glede blokade Nemčije. Nota ponavlja trditve prejšnje note z dne 10. februarja 1915, da velikih modernih ladij na visokem morju ni mogoče preiskovati, zato jih je bilo treba prepeljati v kako pristanišče. Nota brani metodo določevanja blagovne namembe za sovražnika, ker jo je ameriška nota označila za nezakonito. Anglija te metode utemeljuje s trditvijo, da je vsled prevoza skozi nevtralne države prisiljena do novih metod.

Novi čas na Nizozemskem.

Haag, 26. aprila. (Kor. u.) Druga zbornica je sprejela zakonski načrt o uvedbi poletnega časa.

Boji v vzhodni Afriki.

London. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Moschi (vzhodna Afrika): Nemci se nahajajo v središču svoje postojanke v zelo slabem položaju. Znamenja kažejo, da se zbira sovražnik ob morju in da namerava popustiti svoje postojanke pri Tabori. Angleži so uspeli pri Irangi, ker so postopali po tipičnih burskih napadalnih načelih. Buri zasledujejo Nemce tako hitro, kakor morejo hitro konji jezditi. Sile, ki si stoje nasproti, so si precej enake.

Ljubljanske novice.

lj **Teden Rdečega križa.** V tednu Rdečega križa se bodo nabirale priglasitve za društvene ude in pa prostovoljni denarni prispevki za društvo. Srednješolski dijaki bodo v ponedeljek, dne 1. maja t. l. od hiše do hiše, od stranke do stranke raznašali tiskane pozive za pristop. Vsakdo, ki želi pristopiti Rdečemu križu za uda — naj bi jih bilo kar največ mogoče — bodisi z enkratnim prispevkom kot ustanovnik ali pa z letno udnino bo to označil s pristopnim zneskom in s svojim naslovom na pozivu. V soboto dne 6. maja t. l. bodo isti dijaki izpolnjene pozive pobirali po hišah in pri strankah ter jih oddali vodstvu svoje šole. Vodstvo potem poskrbi za to, da prejme te priglasitve odbor »Deželnega in gospejnega društva Rdečega križa«, ki potem razpošlje pobotnice adresatom na dom. Udnine dijaki ne bodo pobirali. — Poleg priglasitev za člane se bodo pa pobirali tudi prostovoljni denarni doneski na korist Rdečemu križu, in sicer z nabiralnimi polami. Isti dijaki bodo v ponedeljek dne 1. maja t. l. pri hišnem gospodarju pustili z mestnim pečatom opremljeno nabiralno polo, katero bo dal gospodar krožit pri svojih hišnih strankah. V soboto pridejo ravno tako zopet isti dijaki, ki bodo pobirali pozive za pristop, tudi po te pole k hišnim gospodarjem; leti bodo pole oddajali s podpisanimi denarnimi prispevki vred ali odprte ali pa tudi pod zavitkom. Dijaki izroče potem pole in denar vodstvu svoje šole, od katerega so bili prejeli posebne legitimacije za nabiranje. Za nabiranje priglasov k pristopu in pa prostovoljnih doneskov je mesto razdeljeno v pet med seboj ločenih okolišev.

lj **Ljudskošolski pouk** se med tednom Rdečega križa ne prekine, ker sodelujejo aktivno le srednješolci in učenke srednjih šol. Ljudske šole torej ne prekinejo pouka 1. in 6. majnika, na kar se posebno opozarja.

lj **Padel** je na severnem bojišču polkovnik brigadir Hans Konschegg.

lj **Umrla** je gospa Sofija Urbas, roj. Globočnik, vdova po dež. kontrolorju.

lj **Rotovška ura.** Javna ura na mestnem magistratu je bila zadnje čase precej zmešana. Kazala je, kakor se ji je poljubilo; bila ob 11. poldne ali pa nasprotno. Pred kratkim so se je pa usmilile skrbne in spretne roke. Mož, ki si je prišel ogledat njeno osrčje, je zmajeval z glavo, potem se pa resno oprijel dela. Snažil jo je, mazal, pilil in popravljal toliko časa, da je vse spravil v red in sedaj naša stara rotovška ura prednjači vsem drugim sovrstnicam; kaže in bije pravilno. Pod kazalnikom je krogla, za katero marsikak Ljubljančan ne ve, kaj pomeni. Ta krogla predstavlja luno in je z uro tako v zvezi, da se mehanično vrti in kaže natančno vse mesečne lunine izpremembe. Ta umotvor je pozabljen miroval že leta in sploh se je že mislilo, da je pod uro vzidan le za parado. Sedaj je po dolgih letih zopet vse v redu in ako nočeš ponoči opazovati luninih izpremem, jih lahko vidiš pri belem dnevu z Mestnega trga na rotovški uri.

lj **Dve sestrici umrli na en dan.** Gosp. deželnemu oficijalu, sedaj v vojni službi, France Urbancu ste včeraj dve hčerki Sonja in Ivica preselili se med nebeške krilatce. Sožalje!

lj **Poiščite in naznanite to žensko!** Včeraj je ukradla neka laška begunka visoke črevlje v trgovini Žibert, Prešernova ulica. Omenjena ženska je stara okrog 30 let in je imelo seboj punčko, staro okrog štiri leta. Kupila je zase nizke lakaste čevlje. Komur je kaj znanega o tem, se prosi, da to sporoči proti nagradi omenjeni tvrdki.

lj **Krušne karte.** Za 54. in 55. teden se bodo krušne karte pri vseh komisijah delile v petek, dne 28. aprila t. l., od osmih zjutraj do ene popoldne.

lj **I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo** v likvidaciji pozivlja v smislu sklepa zadnjega občnega zbora one člane, ki imajo do zadruge še kako obveznost, da isto v najkrajšem času izvensodno poravnajo, ker se bo likvidacija letos zaključila.

lj **Našla se je zlata kravatna igla.** Dobi se pri P. Guzelj, Miklošičeva ulica 16, 4. nadstropje.

Veleizdajniška sodna obravnava v Banjaluki.

Proglasitev obsodbe. — 16 na smrt obsojenih.

Banjaluka, 26. aprila. Na veliko soboto dne 22. t. m. je bila razglašena obsodba. Na smrt je obsojenih 16 obtožencev. Vseh skupaj je obsojenih 98, dočim je 53 oproščenih. Obsojeni morajo plačati odškodnino 14,644.769 K, ki so jo povzročili s svojim postopanjem. Vseh obtožencev pri tej sodni obravnavi je bilo kakor smo že svoječasno poročali 156 od katerih so trije tekom sodnega postopanja umrli, a dva sta bila izločena. Razprava je trajala 175 dni. Vseh 98 je obsojenih skupno na 858 let.

Na smrt so obsojeni sledeči (16): Gnjatić Kosta, tajnik srbske »Prosvjete« pop Matija Popović, Boško Čaprić, Gjorgje Dakić, narednik Mihajlo Savić, Dimšo Gjokanović, Aleksa Jakšić, pop Milan Petković, Rade Gjuranović, pop Dimitrija Jevdjević, pop Simo Begović, bivši deželni poslanec Vasilj Grgjić, Mirko Tomović, Milutin Jovanović, Čedo Milić, Petar Bilbija. Med na smrt obsojenimi so 4 popje (pravoslavni duhovniki). Nadalje so obsojeni: 1 na 20 let težke ječe; 4 na 18 let težke ječe ,med temi je tudi bivši deželni poslanec dr. Vojislav Besarović; 7 na 16 let težke ječe med katerim je tudi prota (pravoslavni župnik) bivši deželni poslanec Kosta Božić; 7 na 15 let težke ječe; 6 na 14 let težke ječe, med katerimi je tudi bivši deželni poslanec Maksim Gjurković; 14 na 12 let težke ječe med temi je bivši deželni poslanec Atanazije Šola; 13 na 10, 7 na 8, 1 na 7, 5 na 6, 12 na 5, med njimi je bivši deželni poslanec dr. Jovo Simić; 1 na 4, 2 na 3 in 2 na 2 leti težke ječe. Med obsojenimi je pet bivših srbskih deželnih poslancev v Bosni.

Primorske novice.

Razpuščene trgovske zbornice. Uradno se poroča z Dunaja dne 26. t. m.: Trgovinski minister je na podlagi § 23. zakona z dne 29. junija 1868., drž. zk. št. 85, tičočega se organizacije trgovinskih in obrtnih zbornic razpustil trgovske zbornice v Trstu, Gorici, Rovinju in Roveretu; te zbornice so bile vsled vojnih dogodkov, posebno pa zaradi odsotnosti večjega števila članov od sedeža zbornice že dalj časa ovirane v svojem rednem delovanju. Nadaljno vodstvo zborničnih poslov se je poverilo vladnim komisarjem, ki jih je imenoval trgovinski minister; ob strani jim bo stal strokovni sosvet, sestavljen iz zastopnikov iz krogov interesentov. V zvezi s temi odredbami namerava vlada določbe trgovinskega zakona in pravila tržaške trgovske zbornice, glasom katerih more biti v tržaški trg. zbornici tretjina inozemcev, v smislu državnih interesov izpremeniti. Ob tej priliki se imajo izvesti tudi izpremembe v volilnem redu tržaške trgovske zbornice v tem smislu, da se bo sestava te zbornice, ki sedaj deloma ni več odgovarjala razvoju gospodarskega življenja, prilagoditi sedanjim razmeram in se zagotovi zlasti izdatnejše zastopstvo brodarskim koristim. V svrho priprave teh odredb. se v kratkem skliče v trgovinskem ministrstvu konferenca, h kateri se pritegnejo osebnosti iz zborničnih in drugih interesiranih gospodarskih krogov v Trstu.

— **Blagoslovljenje cerkvice v begunskem taboru Bruck a. L.** Te dni izpolni se slovenskim beguncem v Brucku njihova dolgotrajna želja, da bi imeli v svoji sredini tudi domačo cerkvico, kjer bi se jim opravljala služba božja. Ista je sedaj dograjena in za četrtek, dne 27. aprila, je določeno njeno slavnostno blagoslovljenje. Cerkvene funkcije izvrši deželni glavar goriški, msgr. Faidutti. K slovesnemu činu je povabljena Nj. c. in kr. Visokost nadvojvodinja Marija Jožefa v spremstvu grofice Salm in višjega dvornega mojstra grofa Avgusta Salm. Razven vladnih zastopnikov se udeleži slavnosti delegat za to begunsko taborišče, t. j. tajnik Pomožnega odbora za begunce iz juga, g. ing, Karl Gasser, in najbrž tudi ekscelenca baron Beck kot predsednik Pomožnega odbora za begunce iz juga. Podrobnejše poročilo o tej slavnosti priobčimo kasneje.

Umrla je v Trstu 53letna vdova Karolina Ferluga, stanujoča v ulici Media 32.

Dnevne novice.

+ **Cesar »Rdečemu križu«.** Dunaj, 26. aprila. (Kor. ur.) Cesar je zopet daroval po 100.000 kron avstrijskemu in ogrskemu društvu »Rdečega križa«, bosensko-hercegovskemu deželnemu pomožnemu društvu za prostovoljno bolniško strežbo v vojski in za splošno pomoč v mirnih časih pa 40.000 kron.

Listnica uprave. Na razne reklamacije od strani naročnikov-vojakov javlja uprava, da prejema naročnino, kakor tudi dopise-premembe naslovov v zadnjih mesecih z veliko zamudo, navadno šele čez 14 dni, najhitreje pa čez pet dni. — Naznanjene premembe naslova uprava tedaj ne more izvršiti že takoj drugi dan potem, ko je bilo pismo odposlano, ker pride isto upravi šele čez teden dni v roke. — Ker uprava temu ni sama vzrok,ji torej ni treba očitati, da ne vrši svoje dolžnosti. — Naslov se izpremeni **takoj isti dan, ko pride sporočilo.** Povedano velja tudi za druge naročnike-nevojake.

Avstrija in Nemčija. Kor. urad poroča: Zunanji minister je danes sprejel nemškega poslanika in poslaniško osobje, zastopnika Bavarske in Saške, iz Berlina došle zastopnike nemške vlade, ministrskega predsednika grofa Stürgkha z nekaterimi člani vlade, ogrskega ministra pri najvišjem dvoru, oba predsednika avstrijskega in skupnega najvišjega računskega dvora in nekaj funkcijonarjev zunanjega ministrstva in avstrijske ter ogrske vlade.

+ **Ustanovitev centrale denarnih zavodov v Zagrebu.** Dne 25. t. m. se je ustanovila v Zagrebu centrala denarnih zavodov na Hrvatskem.

— **50letnico redovniških obljub** je praznovala dne 25. aprila predstojnica škofjeloškega uršulinskega samostana g. Katarina Majhnič.

— **Znižanje varenja piva.** Ogrsko finančno ministrstvo javlja, da so zvarili na Ogrskem meseca marca 230.700 hl piva. lanski marec so ga zvarili 400.000 hl.

— **Oproščen morilec svoje žene.** Pred vojaškim sodiščem na Dunaju je te dni stal domobranec Henrik Jordan. Ko se je boril za domovino, je žena doma zelo lahkoživo

živela. Vsled anonimnih pisem je Jordan prišel domov in je dognal, da mu žena ni več zvesta. Kljub temu se je hotel spraviti s ženo in jo prosil, naj se poboljša. Žena se mu je rogala. To je moža tako raztogotilo, da je v skrajni razburjenosti potegnil revolver in ženo ustrelil. Streljal je tudi nase, pa se je slabo zadel. Vojaško sodišče je moža oprostilo.

Kulturno delo v zasedenih balkanskih deželah.

Vojaški škof Emerih Bjelik, ki je v zadnjem času prepotoval zasedene dežele na Balkanu, poroča o ogromnem kulturnem delu, ki ga izvršuje c. in kr. vojaška uprava v Srbiji, Črni gori in Albaniji.

Ko je bil zlomljen odpor srbske armade ter se je jela umikati iz dežele, je silila tudi prebivalstvo k begu. Starci, žene in otroci so ob groznem pomanjkanju in naporih bežali v Črno goro; na potu jih je spremljala stotera smrt, in ko so prišli v Črno goro, so našli ondi že lakoto. Draginja živil je bila nezaslišana; marsikdo je dal konja, celo svoje imetje za košček kruha. Gnali so jih dalje proti Skadru, kjer so jih rešile pogina naše čete in jih spravile nazaj v domovino.

Celo v Belgradu je vladalo silno pomanjkanje, ki mu je mogla priti v okom le vojaška energija. Kakor hitro je bilo preskrbljeno za vojaštvo, je prišlo na vrsto civilno prebivalstvo. Ustanovile so se ljudske kuhinje, zavodi za delitev juhe, razdeljevala so se živila, da ljudstvo ni lakote umrlo.

Razen pomanjkanja so bile po celi Srbiji razširjene kužne bolezni: kolera, pegasti legar, griža, skorbut. Tu je bilo trdo delo za upravo in naše že itak preobložene in utrujene vojaške zdravnike. A zmagali so tudi to nalogo in profilaktične odredbe so take, da je izginila vsaka nevarnost. Povsodi so se ustanovile infekcijske bolnišnice, karantenski zavodi, domovi za marodne itd. Poskrbljeno je, da ima vsak kmet v zadnjem gorskem gnezdu snažno svoje domovanje, in kjerkoli nastane najmanjši sum kužne bolezni, opravi svoje delo razkuževalni aparat. Ukrenile so se dalekosežne odredbe proti razširjanju jetike, ljudstvo se je poučilo. Ustanovila so se nešteta kopališča, celo parna kopališča (v Banjici), ki so civilnemu prebivalstvu vsak teden enkrat na razpolago.

Povsodi nove stavbe, skladiščne barake, naselbine in posamezne hiše za civilno prebivalstvo; napravili so se vrtovi, obdelala polja, sestavili novi katastri, izvedlo natančno ljudsko štetje, zgradile nove in popravile stare ceste. Trgovina, industrija in gospodarski obrati vseh vrst se oživljajo in razvijajo: parne pralnice, pekarije, mlekarne, usnjarne, mlini in delavnice vseh vrst. Rudniki, posebno tisti, ki so blizu prometnih sredstev, se uvajajo v obrat, tako krupanjski rudniki, babni svinčeni rudniki, premogovniki v Haški, bogati jami pri Ripnju in Majdanbeku. Na tisoče delavcev je zaposlenih v teh rudnikih.

Šolske razmere so bile brezupne; šolska poslopja zanemarjena, deloma uničena; šolska mladina že izza balkanske vojne ni imela pouka. Vojaška uprava se je tudi krepko lotila dela, da iztrga šolsko mladino podivjanju in škodljivim zunanjim vplivom. Opustošene šole so se popravile, pedagogično izobraženim podčastnikom se je izročilo nadzorstvo nad šolsko mladino; kmalu je nastalo po celi deželi na stotine šol, ki se odlikujejo po snagi in redu v šolskem poslopju in po disciplini med šolskimi otroci. V Belgradu in okolici je približno 20 šol, med njimi petrazredna katoliška šola, v kateri je bilo takoj izpočetka 170 otrok.

Izvedlo se je štetje sirot in naštelo do 10.000 otrok brez staršev. Najprej se je poskrbelo za majhne otroke, za njihovo prehrano in obleko, sedaj se ustanavljajo otroška zavetišča pod vojaškim nadzorstvom.

Nedorasla zanemarjena mladina se praktično poučuje v kmetijskih in obrtnih tečajih ter navaja na delo; ustanavljajo se razne strokovne šole za dečke in deklice.

Značilno je, da otroci v šolah ne dobe samo pouka, marveč tudi hrano. Vsaka šola ima svojo kuhinjo, ki razdeljuje revnim otrokom brezplačno juho. Šolnina se ne plačuje, celo šolske knjige se dele brezplačno.

V Belgradu vse hiti in giblje: vojaki popravljajo hiše, tlakajo ceste; elektrarna je upostavljena ter preskrbuje celo mesto z razsvetljavo; električna cestna železnica obratuje na vseh črtah, trgovine, restavracije, kavarne so odprte, povsodi življenje in gibanje. V Belgrad se je vrnilo že nad 60.000 oseb, pa tudi mesta in kraji po deželi se oživljajo.

Disciplina, red in snažnost ter dobrotvorne naprave izvajajo na prebivalstvo globok vtis, da hiti tudi samo posnemati zgled. Če že ne goji ljubezni do uprave, vsaj spoštovati in zaupati ji mora.

Isto blagodejno kulturno delo opazimo tudi v Črni gori. V tei revni, sestradani deželi so velike težave s preskrbovanjem armade in prebivalstva; vse se mora zvoziti s tovornimi avtomobili, tovornimi živinčeti in po vzpenjači preko Lovčena. Kljub tem težavam se je izvedlo že ogromno delo in dosegli lepi uspehi. Prebivalstvo spoznava vrednost tega dela ter izkazuje našim kulturnim pionirjem naravnost ljubezen.

Vojaška guvernementa v Srbiji in Črni gori sta razdeljena v okrožna poveljstva, ki jih upravljajo, kakor tudi posamezne občine, vojaške osebe; naravnost čudovito je, s kolikim strokovnim razumevanjem in spretnostjo danes vojaki opravljajo upravno službo, dočim so še včeraj sukali meč.

V Albaniji je upravna oblast v rokah najvišjega vojaškega poveljstva operacijske armade. Tudi tu je bilo premagati neizmerne težave in omiliti brezmejno bedo. Posebno je manjkalo cestâ, ki so se morale zgraditi in se še grade, razen tega konjske železnice in vzpenjače, da se more četam dovažati municija ter živila zanje in za civilno prebivalstvo. Tudi tu se vrši enako kulturno delo kakor v Srbiji in Črni gori, posebno z ozirom na zdravstvo; treba je bilo in je še velikih naporov, a uspehi so lepi. Do 70 delavskih oddelkov je na delu za dobrobit dežele.

Posebej bodi poudarjeno, da posveča naša uprava v vseh zasedenih ozemljih največjo skrb tudi grobovom padlih in umrlih junakov; za te grobove se stori vse, kar zmoreta ljubezen in pieteta.

V vseh sanitetnih zavodih vlada največji red, vse se stori za telesni in dušni blagor bolnikov. Požrtvovalnost naših vojaških zdravnikov je zgledna in ne pozna mej.

Tudi v verskem oziru je vsepovsod najboljše preskrbljeno. Pri operacijski armadi v Albaniji je primerno število vojnih duhovnikov, ravnotako v sanitetnih zavodih. V belgrajskem in cetinjskem vojaškem guvernementu je poverjeno dušebrižništvo v deželi vodstvu vojaškima superiorjema, ki imata dodeljene pomožne moči v uradnem sedežu in pri vsakem okrožnem poveljstvu po enega vojnega kurata. Upati je, da dospó na svoja službena mesta kmalu še ostali poklicani kurati, kajti ako kdaj in kje, potrebuje vojak, ki je ločen od žene in otrok, v teh razmerah pomoči in tolažbe od zgoraj.

V Srbiji se je poverila pastoracija civilnega prebivalstva istotako vojnemu kuratu. Samo v Belgradu je sedaj nad 4000 katoličanov, za katere se je ustanovil poseben vojni kurat, ki ima tudi v katoliški ljudski šoli krščanski nauk.

K sklepu naglaša škof veliko požrtvovalnost gospodov vojnih duhovnikov ter jim izreka svoje popolno priznanje in zahvalo.

Izpred izjemnega sodišča.

Roparski morilec Dragar pred sodiščem. Dne 7. marca t. l. med 10. in 11. uro dopoldne je šel posestnik Anton Hauptman iz Jelš v družbi Janežiča iz Kostrevnice proti Vagensperku, kjer sta našla ob gozdni poti mrtvo truplo, ležeče z glavo navzdol. Glava je bila s krvjo oblita, jopič in telovnik odprta, poleg je ležal krvav klobuk, malo proč pa palica. Takoj sta spoznala, da je mrtvec Jakob Repina iz Dvora, katerega se je že od prejšnjega dne pogrešalo in rodil se jima je opravičeni sum, da je Repina postal žrtev zlobne roke. Na lice mesta došla sodna komisija je dognala, da se gre tu za roparski umor, kajti raztelesenje trupla je dognalo, da je Repina zadobil na glavi štiri zelo močne udarce s težkim toporobatim orodjem, ki mu je polovico lobanje popolnoma razdrobilo, kar je povzročilo takojšnjo smrt. Tudi je manjkala denarnica z denarjem, katero je ubiti nosil pri sebi. Glede storilca ni bilo ne duha ne sluha, šele čez nekaj časa so našle neke ženske, ki so v bližini izvršenega umora pobirale suhljad, kakih 40 cm dolg železni ključ za vijake, in to je bilo morilno orodje zločinca, ob enem pa tudi sled do krivca, katerega so kmalu prijeli v osebi 18 letnega Antona Dragarja, usnjarskega vajenca v Zgor. Kašeljnu in pristojnega v Šmartno pri Litiji. Takoj uvedena sodna preiskava je dognala sledeče: Umorjeni Jakob Repina, 74 letni slaboten starček, je s svojo hčerjo dne 6. marca t. l. bil v semnju v Radohovi vasi, kajti mož je vzlic svoji starosti še vedno rad barantal. Kupil je tam kravo, katero je njegova hči gnala domov, on pa je ostal v Radohovi vasi, ter se je šele proti večeru skupaj s posestnico Ano Mak in Antonom Verbajsom, ključarjem iz Ustja peljal domov. Ker se je voz pred Špančkovo gostilno ustavil, šla sta Repina in Verbajs peš do Leskovca, kjer ju je voz dohitel. Peljala sta se potem do Vagensperka, tam je Repina izstopil, češ, ker je temotno, mora hitro stopiti, ker slabo vidi, da ne bo padel. Repina takrat ni bil vinjen, šel je po gozdni poti proti domu.

Dne 4. marca t. l. je obiskal Dragar svoje stariše v Marskem, to je v bližini Dvora, kjer je bival Repina in katerega je dobro poznal. Dne 6. marca t. l. se je Dragar mislil vrniti v Zgornji Kašelj, ker je pa kakor trdi, zamudil vlak, se je potikal okoli Vagensperka, da bi tam čakal ene svojih ljublnk. Pri sebi je imel železen ključ za vijake, skritega v neki šupi v Mali Kostrevnici, da bi se, kakor obdolženec pripoveduje, lahko branil proti fantom, če bi ga ti zaradi deklet napadli, v resnici pa le radi tega, da bi mogel koga oropati; kajti sam pravi, da ko so mimo prišli prvi sejmarji, se mu je rodila misel koga oropati. Šel je za to po cesti naprej v smeri proti Radohovi vasi, da bi si ogledal sejmarje, ter dobil takega, ki bi imel denar in si mogel za to izbrati tudi ugodno priliko.

Svojo žrtev Jakoba Repina je našel med Leskovco in Puštimjavorjem, ko je ta šel z Verbajsom nekoliko časa peš. Skril se je za grmovje ,ter slišal, ko je Repina zopet stopil na voz, besede, da se pelje le do Vagensperka. Tam se je Dragar odločil oropati Repino, o katerem je vedel da je barantač z živino in da ima gotovo več denarja pri sebi. Hitro je krenil za vozom po dobro mu znani gozdni poti proti Veliki Kostrevnici.

Repina, kot slaboten 74 leten starček je zelo težko hodil. Obdolženec ga je kmalu zagledal pred seboj, urno je stopal po s travo zaraščeni stezi poleg poti, tako da ga Repina ni mogel slišati. Ko ga je dohitel, udaril ga je od zadaj s ključem dvakrat po glavi, tako da se je ta zgrudil, na to pa, ker je še stokal, na tleh ležečemu zadal še dva udarca po glavi in nato zbežal. A kmalu se je vrnil na kraj umora, preiskal Repinove žepe, ter mu vzel listnico, v kateri je bilo okolo 170 K. Denar je spravil, listnico pa je vrgel v vodo.

Dragar je spočetka tajil, a konečno, ko so mu pokazali ključ za vijake in so priče, ki so ga videle, z vso gotovostjo potrdile, da je on tisti, katerega so videle v bližini tega kraja, ogrnjenega s pelerino in ker mu početno tajenje ni pomagalo, se je pa le vdal in konečno celi dogodek obširno priznal.

Od obdolženca, ki je komaj 18 let star, se dosedaj ni čulo nič posebno slabega. Imel je precej dobro vzgojo ter se učil pri Francetu Babniku v Zgornjem Kašlju strojarskega obrta, za kar je dobil na teden 2 kroni, včasih pa še tudi 1 krono za priboljšek. Ker se je pa rad pečal z dekleti, vzbujala se je v njemu gizdavost in pohlepnost biti vedno lepše opravljen kakor drugi fantje, obiskal je rad gostilne in tudi plačeval za druge. Ker pa ni imel zadostnih sredstev, je umevno, da se je vzbudila v njemu pohlepnost do denarja, ki ga je dovedla do tega strašnega čina. Z oropanim denarjem si je tudi v resnici nabavil blaga za novo obleko, da bi tako ustregel svoji gizdavosti.

Predsednik izjemnega sodišča gospod dvorni svetnik Pajk razglasi sodbo, da je obdolženec kriv zavratnega in roparskega umora in se obsodi na **15 let težke ječe.** Ker Anton Dragar še ni izpolnil 20. leto, se proti njemu v smislu zakona ni zamogla izreči smrtna obsodba. Obdolženec je kazen takoj nastopil.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke **Ciuha & Jesih, »Pod Trančo«** vljudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

†

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš iskrenoljubljeni sin, oziroma brat gospod

Franc Gaberšek

sedmošolec, c. kr. kadet-aspirant nekega pešpolka

11. aprila t. l. zadet od kroglje zavratnega italijanskega sovražnika v glavo, dne 21. aprila t. l. v cvetu svojega življenja v vojaški bolnici v Beljaku preminul.

Pokopan je bil dne 25. aprila t. l. na ljubljanskem pokopališču pri sv. Križu.

Posmrtna sv. maša zadušnica se bode darovala dne 28. aprila t. l. ob pol 8. uri zjutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Bodi vrlemu, značajnemu in nad vse blagemu mladeniču junaku ohranjen časten spomin.

Objednem izrekamo za vse izkazano sočutje povodm smrti kakor tudi za časteče spremstvo k večnemu počitku ter vsem darovalcem vencev srčno zahvalo.

V Ljubljani dne 27. aprila 1916.

Žalujoči ostali.

Naročajte „Slovenca."

Sprejmem proti takojšnjemu nastopu

PLAČILNO NATAKARICO

in 4 vsestransko zmožne

NATAKARICE - DONAŠALKE

v mojo restavracijo II. razreda. Oziral se bodem samo na prve moči ki so služile že v večjih in boljših restavracijah. Znanje slovenskega in popolnoma nemškega jezika. Zaslužek lep. Ponudbe s fotografijo na:

MAT. DOLNIČAR-JA
restavrater na kolodvoru 2044
v Št. Petru na Krasu.

Na prodaj
je malo rabljena na pol krita

kočija

za dva konja, lahka, dve sfari kočiji in dva skoro nova komata s opremo za težke konje.
Več se izve pri R. JEGLIČU, KRANJ.

Ako naročite 2569
in to nemudoma storite,

1 srečko avstrijskega Rdečega križa	Mesečni obrok za vseh pet sreč ozir. dobitnih listov samo 5 kron
1 srečko ogrskega Rdečega križa	
1 srečko budimpeštanske bazilike	
1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880	
1 dobitni list 4% ogr. hip. srečk iz l. 1884	

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do **4000 frankov popolnoma zastonj!**

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Baden pri Dunaju — **Mestno zdravilišče** Fizik. diet. zdravilišče. Šefzdravnik: dr. Wil. Neutra.

Baden pri Dunaju. — **Sanatorij Gutenbrunn** Šefzdravnika: dr. pl. Aufschnaiter in ces. svet. dr. Pedsanradsky.

Tvornica voščenih sveč na paro v Dalmaciji (mesto pri morju) išče poštenega sposobnega zanesljivega

delavca

ki bi bil popolno vešč v svoji stroki. Želi se predvsem, da je dobro izurjen v litju voska kakor tudi v ločevanju voska od medu. Več pove uprava lista pod št. 976.

Sprejme se v trgovino z mešanim blagom

trgovski pomočnik

mlajša moč in tudi krepak

učenec.

Ponudbe je pošiljati na upravo „Slovenca" pod št. »K. L. 680.« 1032

Trgovci! Trgovci!

VOJNI KREME ZREZKI!

Nepokvarljivo fino pecivo nudi trajno dober zaslužek. Karton 36 kosov K 4·—, kateri se pa lahko na 72 ali 144 kosov delijo. Razpošilja najmanj 3 kartone: 1020

Brandt v Ljubljani, Pošta 7.

Naprodaj sta

dve hiši

ena s pekarijo, druga z vrtom in zemljiščem. Več se izve pri g. Tor. Sorschen, v Št. Petru v Savinjski dolini, na Štaj.

Išče se

služkinja

k trem otrokom, ki je vajena tudi šivanja. Več se izve v gostilni »Pri raci« v Spodnji Šiški.

Proda se hiša z

veliko delavnico

in nekoliko vrta. Naslov pove uprava „Slovenca" pod št. 934.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe **se žele, tudi od trgovcev.** — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta, dolgost 1 — 2½ m. Obvezne ponudbe za 100 kg z navedbo postaje doposlati tvrdki: **Vinko Vabič, Žalec, Štajersko.** 901

ČEBULJČEK

liter po K 1·20 priporoča **Sever & Urbanič, Ljubljana Wolfova ulica 12.** 1043

Kupim po visoki ceni okrogel kostanjev orehov jesenov les

Ponudbe z ceno in množino (koliko vagonov) je poslati tvrdki:

J. Pogačnik, Ljubljana
Marije Terezije cesta 13 (Kolizej).

Na ponudbe brez cene se ne ozira.

Kranjska deželna banka v Ljubljani.

sprejema priglasitve na

Četrto 5½% Avstrijsko vojno posojilo

I. Na 40 letno davka prosto 5½% amortizacijsko državno posojilo po ceni **92.50** kron za **100 K** nom.

II. Na davka proste 5½%, l. junija 1923 povračljive državno-zakladne liste pa po ceni **95** kron za **100 K** nom.

V svrho podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka tudi hipotekarna posojila.

A. Mildner-jeva nasl.

P. BARBORIČ

Ljubljana, Mestni trg 7.

priporoča bogato zalogo dun. modelov nakinčanih in praznih

slamnikov

cvetic, peres, i. t. d.

V žalnih klobukih vedno velika izbira.

Najnižje cene. — Popravila hitro in ceno.

1041

Za pomlad!

Več 1000 najfinejših moških oblek, veliko ceneje kakor na Dunaju, iz najmodernejšega blaga, kakor iz temnomodrega in črnega ševiota in kamgarna, kupi se lahko samo v „Ljubljanskem skladišču oblek“

O. BERNATOVIC, Mestni trg št. 5.

SEMENA

črne detelje, lucerne, krmske pese, raznih trav, jesenske repe, prosa, grašice, čebulčka in čebulnega semena, žlahtnih grahov, fižolov, vseh vrst zelenjadnih, okoli 300 vrst najpriljubnejših cvetličnih semen in ptičjo krmo

priporoča trgovina s semeni na debelo in na drobno

Sever & Urbanič, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

A. & E. Skaberne

Specijalna trgovina pletenin, trikotaž in perila

- Ljubljana -
Mestni trg 10.

Velika izbira nogavic!

THE VERA
American Shoe

za gospode in dame iz Amerike.

Moderno
priležno
lično
ceno
trpežno

Edina prodaja:
čevljarnica
F. Szantner
Ljubljana
Selenburgova ulica 4

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Oficijelno subskripcijsko mesto.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju,

sprejemajo prijave na:

Četrto 5½% avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih.

5½% 40letno d. p. amort. drž. posojilo po K 92·50 netto za K 100·— nominale, 5½% d. p. dne 1. junija 1923 vračljive državne zakladnice po K 95.— netto za K 100·— nominale.

Subskripcija se vrši od 17. aprila do inkl. 15. maja 1916.

Izdaja konzorcij »Slovenca«. Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: **Jožef Gostinčar,** državni poslanec.